

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	12 december 2023	n.v.t.

Onderwerp

Inrichting van de uitvoering voor het provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat

Advies

1. Vast te stellen de inrichting van de uitvoering voor het provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat Zuid-Holland (pMIEK).
2. Vast te stellen de GS-brief aan Provinciale Staten waarin zij geïnformeerd worden over de inrichting van de uitvoering voor het provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat Zuid-Holland.
3. Vast te stellen de publiekssamenvatting over de inrichting van de uitvoering voor het provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat Zuid-Holland.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies

Bijlagen

1. GS brief aan PS inrichting van de uitvoering
2. Inrichting van de uitvoering pMIEK

1 Toelichting voor het College

Energie-infrastructuur opgave

Binnen Zuid-Holland hebben we een breed scala aan ruimtelijk economische ambities en opgaven, zoals de verstedelijkingsopgave en nieuwe werklocaties. Zonder passende energie-infrastructuur kunnen deze ambities niet gerealiseerd worden. Daarnaast hebben de Klimaat- en Energiedoelen voor 2030 en 2050 een grote impact op het energiesysteem, door een toenemende elektrificatie van de energievraag en duurzame opwek. De regionale energie-infrastructuur gaat dan ook aanzienlijk veranderen en intensiveren. De vraag naar elektriciteit zal 2 tot 3x toenemen. Er is nu al sprake van netcongestie in delen van Zuid-Holland en naar verwachting zal dit de komende jaren verder toenemen.

Om te zorgen dat de energie-infrastructuur aansluit bij de huidige en toekomstige energiebehoefte en tijdig gerealiseerd wordt, zijn nieuwe ontwikkelingen in het energienetwerk nodig. De behoefte aan ontwikkeling van de elektriciteitsinfrastructuur overstijgt wat met de gangbare werkwijze kan worden gerealiseerd door schaarste van tijd, ruimte, geld en menskracht. Bij elkaar maakt dit omvangrijke aanpassingen van de huidige energie-infrastructuur noodzakelijk om het energiesysteem van de toekomst te kunnen realiseren. Een toekomstbestendig (regionaal) energiesysteem vraagt ook om aanpassing van de manier van ontwikkeling van dit systeem. Er is dan ook een behoefte aan programmeren (wanneer komt wat waar) en zo nodig prioriteren (wat mag er eerst) in de ontwikkeling van het energiesysteem. Hier is invulling aan gegeven door het opleveren van het provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat, het pMIEK 1.0.

Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat, pMIEK 1.0

Voor de zomer is het pMIEK vastgesteld, waarin projecten die van bovengemiddeld (maatschappelijk) belang zijn, genoemd staan voor de energie-infrastructuur opgave in Zuid-Holland. Daarbij worden 3 categorieën onderscheiden: concrete pMIEK-projecten, voorverkenningprojecten en een actie- en onderzoeksagenda.

Het pMIEK is een gezamenlijke inzet van de betrokken partijen, daarbij treden alle betrokken partijen op vanuit hun eigen rol, bevoegdheden en mandaten, waaronder toetsing op ruimtelijke mogelijkheden en ontwikkelingen.

Het pMIEK richt zich op afwegingen en onderdelen binnen het energiesysteem van provinciaal belang met in elk geval bovenlokale effecten. Hierbij is het energiesysteem integraal benaderd vanuit energievraag en -aanbod vanuit alle sectoren (gebouwde omgeving, bedrijvigheid, industrie, mobiliteit, opwek etc).

Het HavenIndustrieelComplex (HIC) valt buiten scope, aangezien dit onder het nationaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (nMIEK) valt.

Het pMIEK biedt de mogelijkheid voor de netbeheerders om hun investeringsprogramma's hierop aan te sluiten. Anderzijds biedt het de provincie de mogelijkheid proactiever mee te sturen op de benodigde energie-infrastructuur. Een adequaat werkende energie-infrastructuur die kan inspelen op de maatschappelijke ontwikkelingen is van een provinciaal belang.

Inrichting van de uitvoering Energie-Infrastructuur Zuid-Holland

Provincie Zuid-Holland heeft met de netbeheerders TenneT, Liander, Stedin en Westland Infra samengewerkt om te komen tot deze werkwijze voor de uitvoering. Ook Gasunie, gemeenten en RES-regio's zijn betrokken bij het proces.

De inrichting van de uitvoering beschrijft de werkwijze tussen de samenwerkende partijen en heeft twee doelen:

- zorgen dat het huidige pMIEK tot uitvoering komt;
- de 2-jaarlijkse actualisatie borgen.

Het legt afspraken rondom de uitvoering en monitoring van de pMIEK projecten vast. Dit vraagt nadrukkelijk om bestendinging en opschaling van de nodige betrokkenheid, inzet en prioriteit bij alle betrokken partijen. Hiermee vormt het de basis voor de benodigde organisatie, capaciteit en het bijbehorende commitment van de betrokken partijen om invulling te geven aan de uitvoering van de projecten uit het pMIEK 1.0. Het treedt daarbij niet in de verantwoordelijkheden en taken op projectniveau. De provinciale inspanning is maatwerk per project en zal afhankelijk van locatie, omvang en beoogde risico's zijn. Op projectniveau zal de provincie doorgaans een faciliterende en ondersteunende rol hebben.

Dit document richt zich op het borgen van de voortgang van de uitvoering van het pMIEK 1.0 en op wat dat vraagt van de verschillende betrokken partijen aan werkwijze en inzet. Het betreft de sporen Sneller bouwen, Slimme Oplossingen en Integraal programmeren en gaat in op zowel de concrete uitvoeringsprojecten, de (voor)verkenningprojecten als de onderzoeks- en actieagenda en. Focus ligt op de organisatie en werkwijze bij de uitwerking, ontwikkeling en monitoring van de verschillende soorten projecten. Het is gebaseerd op hetgeen in het pMIEK 1.0 is opgenomen, en bevat geen nieuwe keuzes over projecten of prioritering.

Borging van het pMIEK gebeurt via besluitvorming bij de deelnemende directies van de netbeheerders. Dat vindt bij de netbeheerder plaats in investeringsplannen en door provincie (en zo nodig gemeenten) in borging in omgevings-, economisch- en maatschappelijk beleid. Dit sluit aan op de provinciale rol op het gebied van Ruimtelijke ordening en bijbehorende beleidsambities, zoals de ruimtelijke puzzel. Borging in het omgevingsbeleid is beoogd in de herziening van 2025.

Voor 2023 is capaciteit en middelen beschikbaar gesteld vanuit het programma Energietransitie. Voor financiering van inzet door provincies voor 2024 en 2025 wordt momenteel in IPO verband afspraken met het Rijk gemaakt.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag exclusief BTW	: € 550.000,00 voor 2023
Programma	: Ambitie 3 - Schone energie voor iedereen
Financiële risico's	: Rijksfinanciering voor middelen vanaf 2024
Beheersmaatregelen	: belegd bij overleg IPO en Rijk over inzet pMIEK

Juridisch kader

Er wordt geen juridische verplichting aangegaan.

2 Voorafgaande besluitvorming

In januari 2021 heeft de provincie de Stroomstroomstudie Energie Infrastructuur Zuid-Holland 2020-2030-2050 vastgesteld, waaruit blijkt dat regionale energie infrastructuur gaat dan ook aanzienlijk veranderen en intensiveren. Aansluitend is in IPO-verband ook gesproken over regionale energie-infrastructuur en is er een taskforce Regionale Energie Infrastructuur (REIS) aangesteld om dit op te pakken. In januari 2022 is door het IPO Bestuur op basis van het advies van de BAC en de provinciale taskforce Regionale Energie InfraStructuur (REIS) besloten om als provincies een actieve rol te nemen bij het integraal programmeren van de regionale energie-infrastructuur. Afsproken is dit aan te laten sluiten bij landelijke trajecten, het BO MIEK (Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat) en de ruimtelijk borging daarvan. Provincie Zuid-Holland heeft eind 2022 een startnotitie vastgesteld voor het pMIEK en in juni dit jaar is het pMIEK 1.0 vastgesteld.

3 Proces

Er is met de stakeholders samengewerkt om deze notitie op te stellen. Door middel van een werksessie zijn gemeenten actief betrokken bij het proces en hebben input geleverd. Intern is betrokkenheid en afstemming met diverse beleidsopgaven, waaronder Ruimte en Economie. Provinciale Staten wordt geïnformeerd.

4 Participatie en rolneming

De provincie heeft in het traject een werksessie georganiseerd waarvoor alle gemeenten en RES-regio's in de provincie uitgenodigd zijn. Ook heeft afstemming plaatsgevonden met het HIC m.b.t. nMIEK. Daarnaast is het document besproken in de Energieraad Zuid-Holland, bestaande uit provincie, netbeheerders en gemeenten (via vertegenwoordiging voor de regio).

5 Communicatiestrategie

De inrichting van de uitvoering zal actief gedeeld worden op de provinciale webpagina voor energie-infrastructuur.